

Riktlinjer

för vissa aspekter av lämplighetskraven och formatet för den regelbundna rapporten om portföljförvaltningsverksamhet enligt förordningen om marknader för kryptotillgångar (MiCA-förordningen)

Innehållsförteckning

1	Tillämpningsområde	5
2	Hänvisningar till lagstiftning, förkortningar och definitioner	6
2.1	Hänvisningar till lagstiftning	6
2.2	Förkortningar.....	6
2.3	Definitioner.....	6
3	Syfte.....	8
4	Efterlevnads- och rapporteringsskyldigheter.....	9
4.1	Riktlinjernas status.....	9
4.2	Rapporteringskrav.....	9
5	Riktlinjer för vissa aspekter av lämplighetskraven enligt MiCA-förordningen.....	10
5.1	Information till kunder om lämplighetsbedömningens syfte och tillämpningsområde (riktlinje 1)	10
5.2	Nödvändiga arrangemang för att förstå kunderna (riktlinje 2).....	12
5.3	Omfattningen av den information som ska samlas in från kunder (proportionalitet) (riktlinje 3)	15
5.4	Kundinformationens tillförlitlighet (riktlinje 4).....	18
5.5	Uppdatering av kundinformation (riktlinje 5)	21
5.6	Kundinformation avseende juridiska personer eller grupper (riktlinje 6)	22
5.7	Nödvändiga arrangemang för att förstå kryptotillgångar (riktlinje 7)	25
5.8	Nödvändiga arrangemang för att säkerställa att kryptotillgångarna eller kryptotillgångstjänsterna är lämpliga (riktlinje 8).....	25
5.9	Likvärdiga produkters kostnad och komplexitet (riktlinje 9)	29
5.10	Kostnader och fördelar vid byte av investering (riktlinje 10)	30
5.11	Personalens kvalifikationer (riktlinje 11).....	32
6	Riktlinjer för formatet för den regelbundna rapporten för portföljförvaltning av kryptotillgångar	33
6.1	Varaktigt medium (riktlinje 1)	33

6.2	Tillgång till ett onlinesystem (riktlinje 2)	33
6.3	Innehållet i den regelbundna rapporten (riktlinje 3).....	34

1 Tillämpningsområde

Målgrupp

1. Dessa riktlinjer gäller för behöriga myndigheter och leverantörer av kryptotillgångstjänster, enligt definitionen i artikel 3.1.15 i förordningen om marknader för kryptotillgångar (MiCA-förordningen), när de tillhandahåller, beroende på vad som är relevant, rådgivning om kryptotillgångar eller portföljförvaltning av kryptotillgångar.

Omfattning

2. Dessa riktlinjer gäller
 - (i) lämplighetskraven i artikel 81.1, 81.7, 81.8, 81.10, 81.11 och 81.12 i MiCA-förordningen, och
 - (ii) de krav som är tillämpliga på formatet för den regelbundna rapport som ska lämnas av leverantörer av kryptotillgångstjänster som tillhandahåller portföljförvaltning av kryptotillgångar, i enlighet med artikel 81.14 i förordningen om marknader för kryptotillgångar.

Ikraftträdande

3. Dessa riktlinjer börjar gälla 60 kalenderdagar från och med den dag då de offentliggörs på Esmas webbplats på alla officiella EU-språk.

2 Hänvisningar till lagstiftning, förkortningar och definitioner

2.1 Hänvisningar till lagstiftning

Esmaförordningen	Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1095/2010 av den 24 november 2010 om inrättande av en europeisk tillsynsmyndighet (Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten), om ändring av beslut nr 716/2009/EG och om upphävande av kommissionens beslut 2009/77/EG ¹ .
MiCA-förordningen	Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2023/1114 av den 31 maj 2023 om marknader för kryptotillgångar och om ändring av förordningarna (EU) nr 1093/2010 och (EU) nr 1095/2010 samt direktiven 2013/36/EU och (EU) 2019/1937 ² .

2.2 Förkortningar

ESFS	Europeiska systemet för finansiell tillsyn
Esma	Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten
EU	Europeiska unionen

2.3 Definitioner

<i>lämplighetsbedömning:</i>	hela processen med att samla in uppgifter om en kund och den efterföljande bedömning som leverantören av kryptotillgångstjänster gör av om en viss kryptotillgång lämpar sig för kunden, även på grundval av leverantörens gedigna förståelse av de kryptotillgångar som leverantören kan rekommendera eller investera i för kundens räkning.
<i>robotrådgivning:</i>	tillhandahållande av rådgivning om kryptotillgångar eller portföljförvaltning av kryptotillgångar (helt eller delvis) genom

¹ EUT L 331, 15.12.2010, s. 84.

² EUT L 150, 9.6.2023, s. 40.

ett automatiserat eller halvautomatiserat system som används som verktyg i kontakten med kunden.

3 Syfte

4. Dessa riktlinjer grundar sig på artikel 81.15 i MiCA-förordningen och artikel 16.1 i Esmaförordningen. Syftet med dessa riktlinjer är att upprätta en konsekvent, ändamålsenlig och effektiv tillsynspraxis inom det europeiska systemet för finansiell tillsyn och säkerställa en gemensam, enhetlig och konsekvent tillämpning av bestämmelserna i artikel 81.1, 81.7, 81.8, 81.10, 81.11, 81.12 och 81.14 i MiCA-förordningen, beroende på vad som är relevant.
5. De syftar särskilt till att främja större konvergens i tillämpningen av och tillsynsstrategierna för lämplighetskraven i MiCA-förordningen och de krav i MiCA-förordningen som är tillämpliga på formatet för den regelbundna rapport som ska lämnas av leverantörer av kryptotillgångstjänster som tillhandahåller portföljförvaltning av kryptotillgångar.
6. Genom att identifiera ett antal viktiga frågor i enlighet med riktlinjerna nedan och därigenom hjälpa till att säkerställa att leverantörer av kryptotillgångstjänster följer de rättsliga kraven förväntar sig Esma att skyddet för investerarna ska stärkas i motsvarande grad.

4 Efterlevnads- och rapporteringskyldigheter

4.1 Riktlinjernas status

7. Enligt artikel 16.3 i Esmaförordningen ska behöriga myndigheter och finansmarknadsaktörer med alla tillgängliga medel söka följa dessa riktlinjer.
8. De behöriga myndigheter som berörs av riktlinjerna bör följa dem genom att införliva dem i sina nationella rättsliga ramar och/eller tillsynsramar utifrån vad som är lämpligt, även i fall där enskilda riktlinjer i dokumentet i första hand riktar sig till finansmarknadsaktörer. I detta fall ska de behöriga myndigheterna genom sin tillsyn se till att finansmarknadsaktörerna följer riktlinjerna.

4.2 Rapporteringskrav

9. Inom två månader efter det att riktlinjerna har offentliggjorts på Esmas webbplats på alla officiella EU-språk ska de behöriga myndigheter som omfattas av riktlinjerna anmäla till Esma om de i) följer, ii) inte följer men avser att följa eller iii) inte följer och inte avser att följa riktlinjerna.
10. Om riktlinjerna inte följs ska behöriga myndigheter också inom två månader efter det att riktlinjerna har offentliggjorts på Esmas webbplats på alla officiella EU-språk meddela Esma om skälen till att de inte följer riktlinjerna.
11. En mall för anmälan finns på Esmas webbplats. Så snart mallen har fyllts i ska den översändas till Esma.
12. Finansmarknadsaktörer behöver inte rapportera huruvida de följer riktlinjerna.

5 Riktlinjer för vissa aspekter av lämplighetskraven enligt MiCA-förordningen

5.1 Information till kunder om lämplighetsbedömningens syfte och tillämpningsområde (riktlinje 1)

Relevant lagstiftning: artikel 66.1 och 66.2 samt artikel 81.1, 81.8, 81.10 och 81.11 i MiCA-förordningen.

13. Leverantörer av kryptotillgångstjänster bör på ett tydligt och lättfattligt sätt informera sina kunder om att lämplighetsbedömningar görs för att leverantören ska kunna agera i kundens bästa intresse. Detta bör inbegripa en tydlig förklaring av att det är leverantörens ansvar att genomföra bedömningen, så att kunderna förstår i) skälet till att de uppmanas att lämna vissa uppgifter, ii) vikten av att sådana uppgifter är aktuella, korrekta och fullständiga och iii) att leverantören av kryptotillgångstjänster, utan sådana uppgifter, varken kommer att rekommendera kryptotillgångstjänster eller kryptotillgångar eller börja tillhandahålla portföljförvaltningstjänster för kryptotillgångar. Sådana uppgifter får lämnas i ett standardiserat format.
14. Informationen om lämplighetsbedömningen bör bidra till kundernas förståelse av syftet med kraven. Den bör uppmuntra dem att lämna aktuella, korrekta och tillräckliga uppgifter om sina kunskaper, erfarenheter och investeringsmål (inbegripet sin risktolerans) samt om sin finansiella situation (inbegripet sin förmåga att bära förluster). Leverantörerna av kryptotillgångstjänster bör framhålla för sina kunder att insamlingen av fullständiga och korrekta uppgifter är viktig för att de ska kunna rekommendera kunderna lämpliga kryptotillgångar eller kryptotillgångstjänster. Utan dessa uppgifter kan leverantörer av kryptotillgångstjänster inte tillhandahålla rådgivning om kryptotillgångar eller portföljförvaltning av kryptotillgångar.
15. Det är leverantörerna av kryptotillgångstjänster som avgör hur de ska informera sina kunder om lämplighetsbedömningen. Det format de väljer bör dock möjliggöra kontroller av att informationen lämnats ut.
16. Leverantörerna av kryptotillgångstjänster bör inte skapa tvetydighet eller förvirring när det gäller deras ansvar i bedömningen av kryptotillgångstjänsternas eller kryptotillgångarnas lämplighet. I synnerhet bör leverantörer av kryptotillgångstjänster avhålla sig från att påstå, eller ge sken av, att det är kunden som avgör huruvida en investering eller tjänst är lämplig, eller att det är kunden som fastställer vilka kryptotillgångar eller kryptotillgångstjänster som passar kundens riskprofil. Leverantörer av kryptotillgångstjänster bör till exempel undvika att antyda för kunden att en viss kryptotillgång är den som kunden valt som lämpligt, eller att kräva att kunden ska bekräfta att en kryptotillgång eller kryptotillgångstjänst är lämplig.
17. Eventuella ansvarsfriskrivningar (eller andra typer av förklaringar av liknande slag) som syftar till att begränsa det ansvar som leverantören av kryptotillgångstjänster har för

lämplighetsbedömningen skulle inte på något sätt påverka vare sig karakteriseringen av den kryptotillgångstjänst som tillhandahålls kunder i praktiken eller bedömningen av om leverantören för kryptotillgångstjänster uppfyller motsvarande krav. Exempelvis bör leverantörer av kryptotillgångstjänster, när de samlar in de kunduppgifter som krävs för att genomföra en lämplighetsbedömning (såsom kundens investeringshorisont/innehavsperiod och uppgifter om risktolerans), inte påstå att de inte bedömer lämpligheten.

18. För att åtgärda möjliga brister i kundens förståelse av de kryptotillgångstjänster som tillhandahålls genom robotrådgivning bör leverantörer av kryptotillgångstjänster informera kunder om följande, utöver övrig erforderlig information:

- En mycket tydlig förklaring av exakt i vilken grad och utsträckning mänsklig medverkan förekommer samt huruvida och i så fall på vilket sätt kunden kan begära interaktion med en människa.
- En förklaring av att kundens svar kommer att ha en direkt inverkan på fastställandet av lämpligheten hos de investeringsbeslut som rekommenderas eller fattas för kundens räkning.
- En beskrivning av de informationskällor som används för att generera ett investeringsråd eller tillhandahålla portföljförvaltningstjänsten (t.ex. bör leverantörer av kryptotillgångstjänster, om ett onlinefrågeformulär används, förklara att svaren på frågeformuläret kan vara det enda underlaget för robotrådgivningen eller huruvida leverantören har tillgång till andra uppgifter om kunden eller andra konton som tillhör kunden).
- En förklaring av hur och när kundens uppgifter kommer att uppdateras avseende kundens situation, personliga förhållanden osv.

19. Leverantörer av kryptotillgångstjänster bör också noggrant överväga om deras upplysningar är utformade för att vara effektiva (t.ex. att upplysningarna görs tillgängliga direkt för kunderna och inte är dolda eller obegripliga). För leverantörer av kryptotillgångstjänster som tillhandahåller robotrådgivning kan detta inbegripa i synnerhet följande:

- Betoning av den relevanta informationen (t.ex. genom användning av designinslag som poppuppfönster).
- Övervägande av om viss information bör åtföljas av interaktiv text (t.ex. genom användning av designinslag som inforutor) eller andra metoder för att tillhandahålla ytterligare information till kunder som vill veta mer (t.ex. genom ett avsnitt med svar på vanliga frågor).

5.2 Nödvändiga arrangemang för att förstå kunderna (riktlinje 2)

Relevant lagstiftning: artikel 81.1, 81.8 och 81.10 i MiCA-förordningen.

20. När leverantörer av kryptotillgångstjänster samlar in de uppgifter som krävs för att genomföra en lämplighetsbedömning för varje kund bör de försäkra sig om att de frågor de ställer till sina kunder är tillräckligt specifika, sannolikt kommer att förstås korrekt och tar hänsyn till de faktorer som tas upp i riktlinje 3 samt att alla metoder som används för att samla in uppgifter utformas för att erhålla de uppgifter som krävs för lämplighetsbedömningen.
21. Leverantörer av kryptotillgångstjänster bör se till att bedömningen av uppgifter som samlats in om deras kunder görs på ett konsekvent sätt, oberoende av vilka metoder som använts för att inhämta uppgifterna.
22. Leverantörer av kryptotillgångstjänster kan exempelvis använda frågeformulär (även i digitalt format) som fylls i av deras kunder, uppgifter som samlas in under samtal med dem eller annan information som redan samlats in genom den befintliga relationen mellan leverantören och kunden. Exempelvis kan en betalningsinställelse i förhållande till andra skyldigheter tyda på en svår finansiell situation.
23. När leverantörer av kryptotillgångstjänster utformar frågeformulär för att samla in uppgifter om sina kunder för en lämplighetsbedömning bör de vara medvetna om och ta hänsyn till de vanligaste skälen till att kunderna kan underlåta att besvara frågeformulär korrekt. De bör framför allt tänka på följande:
 - Uppmärksamhet bör ägnas åt att frågeformuläret blir tydligt, uttömmande och begripligt, det vill säga fritt från ett vilseledande, förvirrande, otydligt och alltför tekniskt språk.
 - Layouten bör vara noggrant genomarbetad och bör inte leda kundernas val i någon bestämd riktning (typsnitt, radavstånd m.m.).
 - Frågorna bör inte anordnas i uppsättningar (dvs. att uppgifter samlas in om en rad olika saker genom en enda fråga, i synnerhet vid bedömning av kunskap och erfarenhet samt risktolerans).
 - Leverantörerna av kryptotillgångstjänster bör noga överväga i vilken ordning de ställer frågor i syfte att samla in uppgifter på ett effektivt sätt.
 - För att kunna säkerställa att de nödvändiga uppgifterna samlas in bör alternativet att inte svara i allmänhet inte finnas tillgängligt i frågeformulär (särskilt inte vid insamling av uppgifter om kundens finansiella situation).
24. Leverantörer av kryptotillgångstjänster bör även vidta rimliga åtgärder för att bedöma kundens förståelse av investeringsrisken samt förhållandet mellan en investerings risk och avkastning, eftersom detta är ytterst viktigt för att leverantörer av

kryptotillgångstjänster ska kunna agera i enlighet med kundens bästa intresse när de genomför lämplighetsbedömningen. När leverantörerna av kryptotillgångstjänster ställer frågor i detta avseende bör de tydligt och enkelt förklara att syftet med att besvara dem är att bidra till bedömningen av kundens förhållningssätt till risker (riskprofil) och därmed huruvida kryptotillgångstjänsterna eller kryptotillgångarna är lämpliga för dem (och, om så är fallet, vilka typer och risker som är förknippade med dem).

25. Bland de uppgifter som krävs för att genomföra en lämplighetsbedömning ingår olika faktorer som kan påverka till exempel analysen av kundens finansiella situation (inbegripet kundens förmåga att bära förluster) eller investeringsmål (inbegripet kundens risktolerans). Exempel på sådana faktorer är kundens
- äktenskapliga status (särskilt kundens rättskapacitet att satsa tillgångar som kunden äger tillsammans med sin partner),
 - familjesituation (händelser inom en kunds familj kan påverka kundens finansiella situation, t.ex. ett nytt barn eller ett barn som når åldern för att påbörja högskolestudier),
 - ålder (vilket framför allt är viktigt för en korrekt bedömning av investeringsmålen och i synnerhet nivån på den finansiella risk som kunden är beredd att ta samt innehavsperioden/investeringshorisonten, som visar på viljan att behålla en investering under en viss tidsperiod),
 - anställningssituation (graden av anställningstrygghet eller det faktum att kunden närmar sig pensionsåldern kan påverka kundens finansiella situation eller investeringsmål),
 - behov av likviditet för vissa relevanta investeringar eller behov av att finansiera ett framtida finansiellt åtagande (t.ex. fastighetsköp, utbildningsavgifter).
26. När leverantörer av kryptotillgångstjänster beslutar om vilka uppgifter som är nödvändiga bör de också väga in hur eventuella förändringar av uppgifterna kan påverka lämplighetsbedömningen.
27. Esma anser att det skulle vara god praxis för leverantörer av kryptotillgångstjänster att ta hänsyn till icke-finansiella faktorer när de samlar in uppgifter om kundens investeringsmål och att, utöver de faktorer som anges i punkt 25, samla in uppgifter om kundens preferenser avseende faktorer som rör miljö, samhällsansvar och bolagsstyrning för att kunna ta hänsyn till dessa vid lämplighetsbedömningen.
28. Leverantörer av kryptotillgångstjänster bör vidta alla rimliga åtgärder för att i tillräcklig utsträckning bedöma kundernas förståelse av de huvudsakliga egenskaperna hos och riskerna med de produkttyper som leverantören erbjuder. Att leverantörer av kryptotillgångstjänster antar mekanismer för att undvika att i onödan förlita sig på självbedömning och säkerställa konsekvens vad gäller de svar som kunden

tillhandahåller³ är särskilt viktigt för en korrekt bedömning av kundens kunskaper och erfarenheter. Uppgifter som leverantörer av kryptotillgångstjänster samlar in om en kunds kunskap och erfarenhet bör betraktas i sin helhet för en övergripande bedömning av kundens förståelse av produkterna och tjänsterna och de risker som de rekommenderade transaktionerna eller förvaltningen av kundens portfölj medför.

29. Det är också viktigt att leverantörer av kryptotillgångstjänster bedömer kundens förståelse av grundläggande finansiella begrepp såsom investeringsrisk (inbegripet koncentrationsrisk) och risk/förtjänst-avvägning. För detta ändamål bör leverantörerna av kryptotillgångstjänster överväga att använda belysande, begripliga exempel på nivåer av förlust/förtjänst som kan uppstå beroende på nivån på den risk som tagits samt bedöma kundens reaktion på sådana scenarier.
30. Som en del av bedömningen av en kunds kunskaper och erfarenheter bör leverantörer av kryptotillgångstjänster försäkra sig om att kunden förstår kryptotillgångar specifikt och, i synnerhet, de risker som är förknippade med användningen av teknik för distribuerade liggare (till exempel cyberstöld, hackningsattacker, förlust eller förstörelse av privata nycklar), som kryptotillgångarna är baserade på.
31. Leverantörer av kryptotillgångstjänster bör utforma sina frågeformulär så att de har möjlighet att samla in den nödvändiga informationen om kunden. Detta är särskilt relevant för leverantörer av kryptotillgångstjänster som tillhandahåller robotrådgivningstjänster med tanke på den begränsade mänskliga interaktionen. För att säkerställa att de uppfyller kraven avseende denna bedömning bör leverantörer av kryptotillgångstjänster ta hänsyn till följande faktorer:
 - Huruvida den information som samlas in via onlinefrågeformulär gör det möjligt för leverantören att dra slutsatsen att de råd som ges är lämpliga för dess kunder baserat på deras kunskaper och erfarenheter, deras finansiella situation samt deras investeringsmål och behov.
 - Huruvida frågorna i formuläret är tillräckligt tydliga och/eller huruvida formuläret är utformat för att vid behov tillhandahålla ytterligare förtydliganden eller exempel till kunder (t.ex. med hjälp av designinslag som inforutor eller poppuppfönster).
 - Huruvida viss mänsklig interaktion (inklusive interaktion via e-post eller mobiltelefoner) är tillgänglig för kunder när de fyller i onlinefrågeformuläret.
 - Huruvida åtgärder har vidtagits för att hantera motsägelsefulla kundsvår (t.ex. i form av designinslag i frågeformuläret med en varning när kundernas svar förefaller innehålla en intern motsägelse och förslag om att de omprövar sina svar eller ett system som automatiskt signalerar att leverantören bör granska eller följa upp till synes motsägelsefulla uppgifter från en kund).

³ Se riktlinje 4.

5.3 Omfattningen av den information som ska samlas in från kunder (proportionalitet) (riktlinje 3)

Relevant lagstiftning: artikel 81.1, 81.8 och 81.10 i MiCA-förordningen

32. Innan leverantörer av kryptotillgångstjänster tillhandahåller rådgivning om kryptotillgångar eller portföljförvaltning av kryptotillgångar måste de samla in all "nödvändig information"⁴ om kundens kunskaper och erfarenheter, finansiella situation, investeringsmål och grundläggande förståelse av riskerna med att köpa kryptotillgångar, med vederbörlig hänsyn till den tillhandahållna tjänstens art och omfattning. Omfattningen av den nödvändiga informationen kan variera, och leverantörerna bör fastställa omfattningen mot bakgrund av alla egenskaperna hos den rådgivning om kryptotillgångar eller portföljförvaltning av kryptotillgångar som ska tillhandahållas kunderna. Leverantörerna bör särskilt ta hänsyn till egenskaperna hos den rådgivning om kryptotillgångar eller portföljförvaltning av kryptotillgångar som ska tillhandahållas samt typen av och egenskaperna hos de kryptotillgångar som ska övervägas samt kundernas egenskaper.
33. När leverantörer av kryptotillgångstjänster beslutar om vilken information som är "nödvändig" bör de, i förhållande till kundens kunskaper och erfarenheter, finansiella situation, investeringsmål och grundläggande förståelse av riskerna med att köpa kryptotillgångar, överväga följande aspekter:
- Typ av kryptotillgångar eller transaktioner eller tjänster som leverantören av kryptotillgångstjänster kan rekommendera eller ingå (inklusive grad av komplexitet och risknivå).
 - Art och omfattning av den tjänst som leverantören av kryptotillgångstjänster kan tillhandahålla.
 - Kundens behov och omständigheter.
 - Kundens egenskaper (t.ex. hur avancerad kunden är, hur mycket kunden känner till om investeringar och kryptotillgångar, kundens finansiella situation m.m.).
34. Leverantörer av kryptotillgångstjänster bör säkerställa att informationen om en kunds eller en presumtiv kunds kunskaper om och erfarenheter av investeringar, bland annat i kryptotillgångar, i den mån det är lämpligt med hänsyn till kundens art, arten och omfattningen av den tjänst som ska tillhandahållas och den typ av kryptotillgång eller transaktion som planeras, inklusive grad av komplexitet och riskerna, omfattar följande:

⁴ Med "nödvändig information" avses den information som leverantörer av kryptotillgångstjänster måste samla in för att uppfylla lämplighetskraven enligt MiCA-förordningen.

- De typer av tjänster, transaktioner och finansiella produkter som kunden känner till.
 - Huruvida kunden förstår tekniken för distribuerade liggare, som kryptotillgångarna baseras på, och de inneboende riskerna med tekniken, t.ex. risken för att kryptotillgångar överförs till fel plånbok eller adress och risken för hackning.
 - Arten, volymen och frekvensen av kundens transaktioner, inbegripet i kryptotillgångar, och den period under vilken de har genomförts.
 - Kundens eller den presumtiva kundens utbildningsnivå och yrke eller relevant tidigare yrke.
35. När leverantörer av kryptotillgångstjänster bedömer en kunds kunskap om kryptotillgångar eller en viss typ av kryptotillgångar bör de inte enbart förlita sig på kundens transaktionshistorik, utan bör försäkra sig om att kunden förstår produkten.
36. Omfattningen av den information som behöver samlas in kan variera, men kraven för att säkerställa att en rekommendation eller en investering som görs för en kunds räkning är lämplig för kunden är alltid desamma. MiCA-förordningen ger leverantörer av kryptotillgångstjänster möjlighet att samla in information i en mängd som är lämplig för och står i proportion till de produkter och tjänster de erbjuder, eller för vilka kunden efterfrågar särskild rådgivning om kryptotillgångar eller portföljförvaltning av kryptotillgångar. Det är inte tillåtet för leverantörer av kryptotillgångstjänster att sänka skyddsgraden gentemot sina kunder.
37. Informationen om kundens eller den presumtiva kundens mål med investeringen bör, i förekommande fall, innefatta uppgifter om hur länge kunden önskar inneha investeringen, kundens riskvilja och riskprofil samt syftena med investeringen.
38. När leverantörer av kryptotillgångstjänster ger tillgång till mer komplexa eller riskfyllda kryptotillgångar bör de samla in mer djupgående information om kunden än vad de hade gjort om det rörde sig om mindre komplexa eller riskfyllda produkter. Detta ger leverantörer av kryptotillgångstjänster möjlighet att bedöma kundens förmåga att förstå och finansiellt bära de risker som är förknippade med kryptotillgångar⁵. Esmas förväntar sig att leverantörer av kryptotillgångstjänster gör en ordentlig bedömning av bland annat kundens kunskaper och erfarenheter, exempelvis av kundens förmåga att förstå de mekanismer som gör den kryptotillgång som rekommenderas eller handlas med "riskfylld" och möjligen "komplex", huruvida kunden redan har handlat med

⁵ För att försäkra sig om att kunderna förstår investeringsriskerna och de förluster som de eventuellt kan behöva bära bör leverantören av kryptotillgångstjänster så långt det är möjligt redogöra för riskerna på ett tydligt och begripligt sätt, eventuellt genom att använda belysande exempel på förlusternas omfattning om en kryptotillgång går dåligt, och med vederbörlig hänsyn till artikel 81.9 i MiCA-förordningen.

kryptotillgångar och den specifika typen av kryptotillgång (till exempel stablecoin eller nyttotoken), hur länge kunden har handlat med dem osv.

39. För illikvida kryptotillgångar⁶ omfattar den "nödvändiga informationen" uppgifter om hur länge kunden är beredd att inneha investeringen.
40. Eftersom information om kundens finansiella situation alltid måste samlas in kan omfattningen av den insamlade informationen bero på vilken typ av kryptotillgångar och tjänster som rekommenderas eller ingås. Eftersom många kryptotillgångar är mycket spekulativa investeringar kan den "nödvändiga information" som ska samlas in till exempel omfatta samtliga av följande uppgifter för att säkerställa att kundens finansiella situation gör det tillåtet för kunden att investera i sådana kryptotillgångar:
 - Storleken på kundens regelbundna och sammanlagda inkomst, om inkomsten tjänas in på fast eller på tillfällig basis samt inkomstkällan (inkomster från anställning, pensionsinkomster, investeringsinkomster, hyresintäkter etc.).
 - Kundens tillgångar, inklusive likvida medel, investeringar och fast egendom. Detta omfattar i sin tur uppgifter om finansiella investeringar, lös och fast egendom, pensionsfonder och eventuella kontanta medel osv. som kunden kan ha. När så är lämpligt bör leverantören av kryptotillgångstjänster även samla in information om eventuella villkor, löptider, förfoganderestriktioner, lån, garantier och andra begränsningar av ovanstående tillgångar.
 - Kundens regelbundna ekonomiska åtaganden. Detta omfattar information om vilka ekonomiska åtaganden kunden har ingått eller planerar att ingå (fasta utgifter, total skuldsättning och andra regelbundna åtaganden etc.).
41. När leverantörer av kryptotillgångstjänster beslutar om vilken information som ska samlas in bör de också ta hänsyn till karaktären hos den tjänst som ska tillhandahållas. I praktiken innebär detta följande:
 - När tjänsten är rådgivning om kryptotillgångar bör leverantörer av kryptotillgångstjänster samla in tillräckligt med information för att kunna bedöma kundens förmåga att förstå riskerna och karaktären hos de kryptotillgångar och tjänster som leverantören planerar att rekommendera kunden.
 - När tjänsten är portföljförvaltning av kryptotillgångar behöver kundens kunskaper om och erfarenheter av samtliga kryptotillgångar som eventuellt kan ingå i portföljen inte vara lika djupgående som för rådgivning om kryptotillgångstjänster eftersom det är leverantören av kryptotillgångstjänster som kommer att fatta investeringsbesluten för kundens räkning. Även i sådana situationer är det dock viktigt att kunden åtminstone har en allmän förståelse av de risker som är

⁶ Det är upp till varje leverantör av kryptotillgångstjänster att på förhand definiera vilka av de kryptotillgångar som ingår i leverantörens erbjudande till investerare som den anser vara illikvida.

förknippade med portföljen (inklusive de inneboende riskerna med teknik för distribuerade liggare) och av riskerna med varje typ av kryptotillgång som kan ingå i portföljen. Leverantörer av kryptotillgångstjänster bör skapa sig en mycket tydlig förståelse av och kunskap om graden av förståelse av kryptotillgångar och av kundens investeringsprofil.

42. På ett liknande sätt gäller att omfattningen av den tjänst som efterfrågas av kunden också kan spela in när det gäller detaljnivån i den information som bör samlas in. Leverantörerna av kryptotillgångstjänster bör till exempel samla in mer information om kunder som efterfrågar rådgivning om samtliga sina finansiella tillgångar än om kunder som efterfrågar specifik rådgivning om hur de bör investera ett visst belopp som utgör en relativt liten del av deras sammanlagda tillgångar.
43. Leverantörer av kryptotillgångstjänster bör även ta hänsyn till kundens art när de beslutar om vilken information som bör samlas in. Mer detaljerad information behövs ofta för potentiellt sårbara kunder (t.ex. äldre kunder i vissa fall) eller oerfarna sådana, som efterfrågar rådgivning om kryptotillgångar eller portföljförvaltning av kryptotillgångar för första gången.
44. Den information som behöver samlas in beror också på kundens behov och situation. En leverantör av kryptotillgångstjänster behöver till exempel sannolikt mer detaljerad information om kundens finansiella situation om kunden har flera olika och/eller långsiktiga investeringsmål än om kunden söker en kortsiktig investering.
45. Informationen om kundens finansiella situation rör bland annat kundens investeringar (i kryptotillgångar och andra produkter). Detta innebär att en leverantör av kryptotillgångstjänster förväntas ha information om kundens finansiella investeringar hos leverantören för varje enskild kryptotillgång. Beroende på omfattningen av de råd som ges bör leverantörer av kryptotillgångstjänster också uppmuntra kunderna att lämna information om investeringar hos andra leverantörer av kryptotillgångstjänster eller finansiella investeringar hos finansinstitut, om möjligt också för varje enskild produkt.

5.4 Kundinformationens tillförlitlighet (riktlinje 4)

Relevant lagstiftning: artikel 81.1 och 81.10 i MiCA-förordningen.

46. Kunderna förväntas lämna sådan korrekt, aktuell och fullständig information som krävs för lämplighetsbedömningen. Leverantörer av kryptotillgångstjänster bör dock vidta alla rimliga åtgärder och ha lämpliga verktyg för att säkerställa att den information som samlas in om kunderna är tillförlitlig, korrekt och samstämmig, utan att i onödan förlita sig på kundernas självbedömning. Detta bör, utan begränsning, omfatta följande:
 - Se till att kunderna är medvetna om vikten av att ge korrekt och aktuell information.
 - Se till att alla verktyg som används i lämplighetsbedömningen, såsom verktyg för riskbedömningsprofilering eller bedömning av kundens kunskaper och

erfarenheter, är ändamålsenliga och korrekt utformade för att tillämpas på kunderna, och att alla begränsningar har identifierats och aktivt hanteras inom ramen för bedömningsprocessen.

- Se till att de frågor som används i processen är sådana att kunden kan förstå dem, att de ger en korrekt bild av kundens mål och behov och att de leder till de upplysningar som behövs för att förstå lämplighetsbedömningen.
 - Vidta åtgärder, efter behov, för att se till att informationen från kunderna är konsekvent, till exempel genom att undersöka om det finns uppenbara felaktigheter i den information som kunderna ger.
47. Det är fortfarande upp till leverantörerna av kryptotillgångstjänster att se till att de har den information som krävs för att kunna utföra en lämplighetsbedömning. I detta avseende skulle alla avtal som undertecknats av kunden, eller informationslämnande från leverantörens sida, som skulle syfta till att begränsa leverantörens ansvar i fråga om lämplighetsbedömningen, inte anses vara förenliga med de relevanta kraven i MiCA-förordningen.
48. För att undvika att i onödan förlita sig på självbedömning bör eventuella automatiska utvärderingar balanseras av faktabaserad information som samlats in på grundval av objektiva kriterier, till exempel följande:
- I stället för att fråga om en kund förstår begreppen *risk/förtjänst-avvägning* och *riskspridning* bör leverantören av kryptotillgångstjänster presentera några praktiska exempel på situationer som kan uppstå i verkligheten, till exempel genom diagram eller genom positiva och negativa scenarier som bygger på rimliga antaganden.
 - I stället för att fråga om en kund har tillräcklig kunskap om de viktigaste egenskaperna hos och riskerna med vissa typer av kryptotillgångar bör leverantören av kryptotillgångstjänster till exempel ställa frågor som syftar till att bedöma kundens faktiska kunskaper om de specifika typerna av kryptotillgångar, till exempel genom att ställa flervalsfrågor som kunden bör kunna svara rätt på.
 - I stället för att fråga kunderna om de anser sig vara tillräckligt erfarna för att investera i vissa kryptotillgångar bör leverantören av kryptotillgångstjänster fråga vilka typer av kryptotillgångar de känner till, när de handlade med dem senast och hur ofta de brukar handla med dem.
 - I stället för att fråga om kunderna anser att de har tillräckliga medel för att investera bör leverantören av kryptotillgångstjänster be kunderna om faktabaserad information om deras finansiella situation, t.ex. deras regelbundna inkomstkälla och huruvida de har några utestående skulder (t.ex. banklån eller andra skulder som avsevärt kan påverka bedömningen av kundens förmåga att bära eventuella finansiella risker och förluster i samband med investeringen).

- I stället för att fråga om kunderna anser att de kan ta risker bör leverantören av kryptotillgångstjänster fråga hur stora förluster de skulle vara villiga att ta under en viss tidsperiod, antingen för en enskild investering eller för hela portföljen.
49. Vid bedömning av kundens kunskaper och erfarenheter bör leverantören av kryptotillgångstjänster också undvika att använda alltför allmänna frågor med ja/nej-svar och/eller en mycket allmän självbedömningsmodell med kryssrutor (till exempel bör leverantören undvika att visa kunderna en lista över kryptotillgångar och be dem ange vilka produkter de förstår sig på). Om en leverantör av kryptotillgångstjänster på förhand fyller i svar utifrån kundens transaktionshistorik med den leverantören (t.ex. mot bakgrund av en annan kryptotillgång) bör leverantören se till att endast fullständigt objektiv, relevant och tillförlitlig information används och att kunden ges möjlighet att granska och vid behov korrigera och/eller komplettera vart och ett av de på förhand ifyllda svaren för att säkerställa att all på förhand ifylld information är korrekt. Leverantörer av kryptotillgångstjänster bör också avstå från att förutsäga kundernas erfarenheter på grundval av antaganden.
 50. En kunds tidigare investeringar i kryptotillgångar bör inte i sig vara tillräckligt för att leverantören av kryptotillgångstjänster ska kunna dra slutsatsen att kunden förstår sig på kryptotillgångar och kryptotillgångstjänster (särskilt de risker som är förknippade med kryptotillgångar).
 51. När leverantörer av kryptotillgångstjänster bedömer sina kunders risktolerans genom ett frågeformulär bör de inte bara undersöka de önskvärda egenskaperna hos framtida investeringar i fråga om risk och avkastning, utan de måste också ta hänsyn till kundens riskuppfattning. För detta ändamål skulle leverantören kunna ställa explicita frågor om kundens personliga val i de fall det råder osäkerhet om förekomsten av risk (självbedömning av risktoleransen bör undvikas). Dessutom skulle leverantörerna till exempel kunna använda sig av diagram, särskilda procentsatser eller konkreta siffror när de frågar kunderna hur de skulle reagera om värdet på portföljen minskade.
 52. Om leverantörer av kryptotillgångstjänster har verktyg som används av kunden som ett led i lämplighetsbedömningen (t.ex. frågeformulär eller riskprofileringsprogramvara) bör de ha lämpliga system och kontroller för att säkerställa att verktygen är anpassade för ändamålet och ger tillfredsställande resultat. Riskprofileringsprogramvara kan till exempel innefatta kontroller av om kundens svar är konsekventa för att upptäcka motsägelser mellan olika uppgifter.
 53. Leverantörer av kryptotillgångstjänster bör också vidta rimliga åtgärder för att minska potentiella risker med användningen av sådana verktyg. En risk kan till exempel uppstå om kunderna uppmuntras att svara på ett visst sätt för att få tillgång till kryptotillgångar eller kryptotillgångstjänster som kanske inte är lämpliga för dem (utan att på ett korrekt sätt återspegla kundernas verkliga omständigheter och behov)⁷.

⁷ Se i detta avseende även punkt 59 i riktlinje 5, som behandlar risken för att leverantörer av kryptotillgångstjänster påverkar kunderna att ändra sina tidigare svar utan att det har skett en verklig förändring av deras situation.

54. För att säkerställa att kundinformationen är konsekvent bör leverantörer av kryptotillgångstjänster se den insamlade informationen som en helhet. Leverantörer av kryptotillgångstjänster bör vara vaksamma på relevanta motsägelser mellan olika uppgifter och kontakta kunden för att lösa eventuella väsentliga inkonsekvenser eller felaktigheter. Exempel på sådana motsägelser är kunder som har begränsad kunskap eller erfarenhet men en aggressiv inställning till risktagande eller som har en försiktig riskprofil men ambitiösa investeringsmål.
55. Leverantörer av kryptotillgångstjänster bör anta mekanismer för att hantera risken för att kunderna överskattar sina kunskaper och erfarenheter, till exempel genom att ta med frågor som kan hjälpa leverantörerna att bedöma kundernas övergripande förståelse av egenskaperna och riskerna hos kryptotillgångar i allmänhet och de olika typerna av kryptotillgångar i synnerhet. Sådana åtgärder kan vara särskilt viktiga vid robotrådgivning, eftersom risken för överskattning från kundernas sida kan vara högre när de lämnar information genom ett automatiserat (eller halvautomatiserat) system, särskilt i situationer med mycket begränsad eller ingen mänsklig interaktion mellan kunden och de anställda hos leverantören av kryptotillgångstjänster.

5.5 Uppdatering av kundinformation (riktlinje 5)

Relevant lagstiftning: artikel 81.1, 81.8, 81.10 och 81.12 i MiCA-förordningen.

56. Om en leverantör av kryptotillgångstjänster redan har en relation till kunden (till exempel genom kontinuerlig rådgivning om kryptotillgångar eller portföljförvaltning av kryptotillgångar) bör leverantören, för att kunna utföra lämplighetsbedömningen, anpassa sina förfaranden med hänsyn till följande aspekter: a) vilken del av den insamlade informationen som bör uppdateras och med vilka intervaller, b) hur uppdateringen bör göras och vilka åtgärder som bör vidtas när kompletterande eller uppdaterad information mottas eller när kunden inte lämnar den efterfrågade informationen.
57. Leverantörer av kryptotillgångstjänster bör regelbundet se över kundinformationen för att säkerställa att den inte är uppenbart föråldrad, felaktig eller ofullständig. För detta ändamål bör leverantörer av kryptotillgångstjänster införa förfaranden för att uppmuntra kunderna att uppdatera den information som de ursprungligen tillhandahöll, om det sker betydande förändringar.
58. Uppdateringsfrekvens kan variera beroende på till exempel kundens riskprofil och med hänsyn till vilken typ av kryptotillgång som rekommenderas. Baserat på den information som samlas in om kunderna enligt lämplighetskraven ska leverantören av kryptotillgångstjänster fastställa kundens riskprofil, dvs. vilken typ av kryptotillgångstjänster eller kryptotillgångar som generellt kan vara lämpliga för kunden med hänsyn till dennes kunskaper och erfarenheter, finansiella situation (inbegripet förmågan att bära förluster) och investeringsmål (inbegripet risktolerans). Exempelvis kommer en högre riskprofil, som ger kunden tillgång till ett bredare utbud av mer riskfyllda produkter, sannolikt att kräva mer frekvent uppdatering. Vissa händelser kan

också leda till att riskprofilen behöver uppdateras, till exempel för kunder som når pensionsåldern eller som riskerar att bli arbetslösa.

59. På grund av kravet att lämplighetsbedömningen ska ses över åtminstone vartannat år (i enlighet med artikel 81.12 i MiCA-förordningen) bör uppdateringar göras åtminstone vartannat år för att säkerställa att den uppdaterade lämplighetsbedömningen inte baseras på föråldrad kundinformation. Detta innebär också att uppdateringen bör göras före varje ny lämplighetsbedömning som görs inom den tvååriga tidsfristen.
60. Uppdateringen kan till exempel göras genom utskick av uppdateringsfrågeformulär till kunderna. Relevanta åtgärder i detta avseende är till exempel ändringar av kundens profil baserat på den uppdaterade information som samlats in.
61. Det är också viktigt att leverantörerna av kryptotillgångstjänster vidtar åtgärder för att minska risken för att kunderna leds att uppdatera sin egen profil så att en viss investeringsprodukt eller tjänst som annars skulle ha varit olämplig för dem förefaller lämplig utan att det har skett en verklig förändring i kundens situation.⁸ Som ett exempel på god praxis för att ta itu med den här typen av risk skulle leverantörerna kunna införa förfaranden för att kontrollera, innan eller efter det att transaktioner görs, om en kunds profil har uppdaterats för ofta eller bara en kort tid efter den förra ändringen (särskilt om denna ändring har skett dagarna precis före en rekommenderad investering). Sådana situationer skulle därmed eskaleras eller rapporteras till den relevanta kontrollfunktionen. Dessa policyer och förfaranden är särskilt viktiga i situationer där det finns en förhöjd risk att leverantörens intressen kan komma i konflikt med kundens bästa intressen, t.ex. i situationer där leverantören placerar kryptotillgångar hos sina egna kunder. En annan relevant faktor att beakta i detta sammanhang är typen av interaktion med kunden (t.ex. telefonsamtal kontra genom ett automatiserat system).
62. Leverantören av kryptotillgångstjänster bör upplysa kunden när den kompletterande informationen leder till en ändring av kundens profil, oavsett om risktoleransen ökar (och ett bredare utbud av mer riskfyllda och komplexa kryptotillgångar därför kan visa sig vara lämpligt för kunden, med potential att orsaka större förluster) eller minskar (och ett mer begränsat utbud av kryptotillgångar därför kan visa sig vara lämpligt för kunden).

5.6 Kundinformation avseende juridiska personer eller grupper (riktlinje 6)

Relevant lagstiftning: artikel 81.1, 81.8 och 81.10 i MiCA-förordningen.

63. Om kunden är en juridisk person eller en grupp bestående av två eller fler fysiska personer eller där en eller flera fysiska personer företräds av en annan fysisk person bör leverantören av kryptotillgångstjänster upprätta och genomföra en policy som på förhandsbasis definierar det förfarande och de kriterier som bör följas för att uppfylla

⁸ Relevanta i detta sammanhang är även de åtgärder som vidtagits för att säkerställa kundinformationens tillförlitlighet i enlighet med i riktlinje 4, punkt 46.

lämplighetskraven enligt MiCA-förordningen i sådana situationer. Detta inbegriper i) vem som ska bli föremål för lämplighetsbedömningen, ii) hur lämplighetsbedömningen bör göras i praktiken, inklusive från vem information om kunskaper och erfarenheter, finansiell situation och investeringsmål ska samlas in, och iii) den möjliga inverkan som detta kan få för de berörda kunderna, i enlighet med den befintliga policyn.

64. Om en kund är en juridisk person eller en fysisk person som företräds av en annan fysisk person bör den finansiella situationen och investeringsmålen bedömas mot bakgrund av den underliggande kundens (den juridiska personen eller den fysiska person som företräds) snarare än företrädarens situation. De kunskaper och erfarenheter som ska bedömas bör vara företrädarens. Detta skulle bland annat innebära att leverantörerna av kryptotillgångstjänster kontrollerar att företrädaren verkligen har behörighet att enligt relevant nationell lagstiftning utföra transaktioner på kundens uppdrag.
65. Leverantörerna av kryptotillgångstjänster bör överväga huruvida det tillämpliga nationella regelverket ger exakta uppgifter som bör beaktas i syfte att genomföra lämplighetsbedömningen (detta kan vara fallet om till exempel utnämningen av ett juridiskt ombud krävs enligt lag, t.ex. för minderåriga eller personer som inte är beslutskompetenta eller för en juridisk person).
66. Policyn bör göra en tydlig åtskillnad mellan situationer där en företrädare föreskrivs i tillämplig nationell lagstiftning, vilket kan vara fallet för exempelvis juridiska personer, och situationer där ingen företrädare föreskrivs, och den bör fokuseras på de senare situationerna. Där policyn kräver avtal mellan kunder bör kunderna på ett tydligt sätt och i skriftlig form informeras om de effekter som sådana avtal kan få när det gäller skyddet av deras respektive intressen. De åtgärder som leverantören av kryptotillgångstjänster vidtar enligt sin policy bör dokumenteras på ett lämpligt sätt för att möjliggöra efterhandskontroller.
67. Där kunden är en grupp av två eller fler fysiska personer och ingen företrädare krävs enligt tillämplig nationell lagstiftning bör leverantören av kryptotillgångstjänster i sin policy identifiera från vem den nödvändiga informationen kommer att samlas in och hur lämplighetsbedömningen kommer att göras. Kunderna bör få tillräcklig information om leverantörens metoder (såsom de fastställs i policyn) och om effekterna av dessa metoder på hur lämplighetsbedömningen görs i praktiken.
68. Leverantörerna av kryptotillgångstjänster skulle eventuellt kunna överväga följande metoder: a) de skulle kunna välja att bjuda in en grupp av två eller fler fysiska personer för att utse en företrädare, eller b) de skulle kunna överväga att samla in information om och bedöma lämpligheten för varje enskild kund.

Uppmana gruppen av två eller fler fysiska personer att utse en företrädare

69. Om gruppen av två eller fler fysiska personer går med på att utse en företrädare skulle samma metod som den som beskrivs i punkt 64 ovan kunna tillämpas. Det är då företrädarens kunskaper och erfarenheter som bedöms, men de underliggande kundernas finansiella situation och investeringsmål. En sådan utnämning bör göras skriftligen och i enlighet med tillämplig nationell lagstiftning och registreras av den

berörda leverantören av kryptotillgångstjänster. Kunderna i gruppen bör få tydlig skriftlig information om den inverkan som ett avtal mellan kunder kan ha på skyddet av deras respektive intressen.

70. Leverantören av kryptotillgångstjänster skulle i sin policy kunna kräva att den eller de underliggande kunderna kommer överens om sina investeringsmål.
71. Om de berörda parterna har svårt att bestämma från vilken eller vilka personer informationen om kunskaper och erfarenheter bör samlas in samt den grund på vilken den finansiella situationen bör fastställas för lämplighetsbedömningen, eller att definiera sina investeringsmål, bör leverantören av kryptotillgångstjänster anta den mest försiktiga hållningen genom att i detta sammanhang ta hänsyn till informationen om den person som har minst kunskap och erfarenhet, befinner sig i den svagaste finansiella situationen eller har det mest konservativa investeringsmålet. Alternativt kan leverantören även ange i sin policy att rådgivning om kryptotillgångar eller portföljförvaltning av kryptotillgångar inte kommer att tillhandahållas i en sådan situation. Leverantörer av kryptotillgångstjänster bör åtminstone vara försiktiga närhelst det finns en betydande skillnad i kunskaps- och erfarenhetsnivån eller i den finansiella situationen mellan de olika kunderna i en grupp.

Att samla information om och bedöma lämpligheten för varje enskild kund

72. När en leverantör av kryptotillgångstjänster bestämmer sig för att samla in information om och bedöma lämpligheten för varje enskild kund i gruppen och det finns betydande skillnader mellan de enskilda kundernas egenskaper (till exempel om leverantören skulle klassificera dem under olika investeringsprofiler) uppstår frågan om hur det kan säkerställas att den rådgivning om kryptotillgångar eller portföljförvaltning av kryptotillgångar som tillhandahålls är konsekvent med avseende på kryptotillgångarna eller portföljen hos denna grupp av kunder. I ett sådant läge kan en kryptotillgång vara lämplig för en kund i gruppen, men inte för en annan. Leverantören av kryptotillgångstjänster bör tydligt ange i sin policy hur sådana situationer kommer att hanteras. Återigen bör leverantören anta den mest försiktiga hållningen genom att ta hänsyn till informationen om den kund i gruppen som har minst kunskap och erfarenhet, befinner sig i den svagaste finansiella situationen eller har det mest konservativa investeringsmålet. Alternativt kan leverantören även ange i sin policy att rådgivning om kryptotillgångar eller portföljförvaltning av kryptotillgångar inte kommer att tillhandahållas i en sådan situation. I detta sammanhang bör det noteras att insamling av information om alla kunder i gruppen och fastställande av en genomsnittlig profil av samtliga kunders kunskaps- och kompetensnivå för bedömningen sannolikt inte skulle vara förenligt med den övergripande principen i MiCA-förordningen att agera i kundernas bästa intresse.

5.7 Nödvändiga arrangemang för att förstå kryptotillgångar (riktlinje 7)

Relevant lagstiftning: artikel 81.10 i MiCA-förordningen.

73. Leverantörer av kryptotillgångstjänster bör ha lämpliga policyer och förfaranden för att säkerställa att de förstår egenskaperna, naturen och särdragen, inklusive kostnader och risker, avseende de kryptotillgångstjänster och kryptotillgångar som valts ut för deras kunder, och att de, med hänsyn till kostnad och komplexitet, bedömer huruvida likvärdiga kryptotillgångstjänster eller kryptotillgångar kan uppfylla kundens profil.
74. Leverantörer av kryptotillgångstjänster bör anta robusta och objektiva förfaranden, metoder och verktyg som ger dem möjlighet att på ett lämpligt sätt ta hänsyn till olika egenskaper och relevanta riskfaktorer (t.ex. kreditrisk, marknadsrisk, likviditetsrisk⁹ och operativa risker, inklusive risken för hackningsattacker) för varje kryptotillgång de kan rekommendera eller investera i för kundens räkning. Det är särskilt viktigt att ta hänsyn till produkternas "komplexitet", som bör stämma överens med kundinformationen (särskilt när det gäller kunskaper och erfarenheter).
75. Leverantörer av kryptotillgångstjänster bör införa förfaranden för att säkerställa att den information som används för att förstå och korrekt klassificera de kryptotillgångar som ingår i deras produktutbud är tillförlitlig, noggrann, konsekvent och aktuell. Vid antagandet av sådana förfaranden bör leverantörerna ta hänsyn till de olika egenskaperna och naturen hos de kryptotillgångar som övervägs.
76. Leverantörer av kryptotillgångstjänster bör dessutom granska den information som används för att kunna återspegla alla relevanta ändringar som kan påverka produktens klassificering. Detta är särskilt viktigt med hänsyn till den fortlöpande utvecklingen av och ökande hastigheten på marknader för kryptotillgångar.

5.8 Nödvändiga arrangemang för att säkerställa att kryptotillgångarna eller kryptotillgångstjänsterna är lämpliga (riktlinje 8)

Relevant lagstiftning: artikel 81.1, 81.10, 81.11 och 81.12 i MiCA-förordningen.

77. I analysen av vilka investeringar och tjänster som är lämpliga för en kund bör leverantörer av kryptotillgångstjänster fastställa policyer och förfaranden för att säkerställa att de konsekvent tar hänsyn till följande faktorer:

⁹ Det är särskilt viktigt att den identifierade likviditetsrisken inte uppvägs av andra riskindikatorer (till exempel dem som antagits för att bedöma kredit-/motpartsrisk och marknadsrisk). Detta beror på att kryptotillgångarnas likviditetsfunktioner bör jämföras med information om kundens vilja att behålla kryptotillgångarna under en viss tid, dvs. den så kallade innehavsperioden.

- All tillgänglig information om kunden som kan vara nödvändig i bedömningen om en kryptotillgång eller tjänst är lämplig, inklusive kundens befintliga investeringsportfölj (och tillgångsfördelningen inom den portföljen, vilket inte bör begränsas till fördelningen av kryptotillgångar).
 - Alla väsentliga egenskaper hos de kryptotillgångar och tjänster som övervägs i lämplighetsbedömningen, inklusive alla relevanta risker och eventuella direkta eller indirekta kostnader för kunden.
78. Leverantörer av kryptotillgångstjänster påminns om att lämplighetsbedömningen inte är begränsad till rekommendationer om att köpa en kryptotillgång. Alla rekommendationer måste vara lämpliga, oavsett om det handlar om exempelvis rekommendationer om att köpa, behålla eller sälja en kryptotillgång, eller att inte göra det.
79. Leverantörer av kryptotillgångstjänster som använder särskilda verktyg i lämplighetsbedömningarna (såsom modellportföljer, programvara för tillgångsfördelning eller riskprofileringsverktyg för potentiella investeringar) bör också ha lämpliga system och kontroller för att se till att verktygen är anpassade för ändamålet och ger tillfredsställande resultat.
80. I detta avseende bör verktygen utformas så att de tar hänsyn till alla relevanta särdrag hos varje kund eller kryptotillgång. Verktyg som klassificerar kunder eller kryptotillgångar på ett för övergripande sätt är till exempel inte lämpliga för ändamålet.
81. Leverantör av kryptotillgångstjänster bör fastställa policyer och förfaranden för att bland annat beakta följande faktorer:
- Den rådgivning om kryptotillgångar och portföljförvaltning av kryptotillgångstjänster som tillhandahålls kunden bör ta hänsyn till en lämplig grad av riskspridning, inbegripet när det gäller typen av instrument som innehas i portföljen (kryptotillgångar, finansiella instrument osv.).
 - Det är viktigt att se till att kunderna har en tillräcklig förståelse av förhållandet mellan risk och avkastning, dvs. att de förstår att en riskfri tillgång nödvändigtvis ger låg avkastning, hur tidsaspekten inverkar på detta förhållande och hur kostnaderna påverkar kundernas investeringar.
 - Det är också viktigt att kontrollera att kundens finansiella situation gör det möjligt för kunden att finansiera kryptotillgångarna och att kunden kan bära eventuella förluster till följd av investeringarna.
 - När det gäller eventuella personliga rekommendationer eller transaktioner som ingår i samband med rådgivning om kryptotillgångar eller portföljförvaltning av kryptotillgångar och som involverar en illikvid produkt bör leverantörerna också ta hänsyn till hur länge kunden är beredd att inneha investeringen.

- Eventuella intressekonflikter bör förebyggas så att de inte inverkar negativt på lämplighetsbedömningens kvalitet.
82. När leverantören av kryptotillgångstjänster fattar ett beslut om den metod som ska antas för att genomföra lämplighetsbedömningen bör hänsyn också tas till typen av och egenskaperna hos de kryptotillgångstjänster som tillhandahålls och, mer generellt, till leverantörens affärsmodell.
83. Vid genomförande av en lämplighetsbedömning bör en leverantör av kryptotillgångstjänster som tillhandahåller portföljförvaltning av kryptotillgångar å ena sidan bedöma – i enlighet med punkt 41 andra punktsatsen i dessa riktlinjer – kundens kunskaper om och erfarenhet av varje typ av kryptotillgång som skulle kunna ingå i portföljen, och de typer av risker som förknippas med förvaltningen av portföljen. Beroende på de berörda kryptotillgångarnas komplexitet bör leverantören av kryptotillgångstjänster bedöma kundens kunskaper och erfarenhet mer specifikt än enbart på grundval av den typ som kryptotillgången tillhör (t.ex. en tillgångsanknuten token som är kopplad till en korg av valutor på tillväxtmarknaderna jämfört med en tillgångsanknuten token som endast är kopplad till euro och US-dollar). När det å andra sidan gäller kundens finansiella situation och investeringsmål kan lämplighetsbedömningen i fråga om kryptotillgångens/kryptotillgångarnas och transaktionens/transaktionernas effekter göras utifrån kundens portfölj som helhet. Om avtalet om portföljförvaltning innehåller en tillräckligt utförlig beskrivning av den investeringsstrategi som är lämplig för kunden utifrån de lämplighetskriterier som fastställs i MiCA-förordningen och som kommer att följas av leverantören av kryptotillgångstjänster, skulle i praktiken bedömningen av investeringsbeslutets lämplighet kunna göras mot den investeringsstrategi som anges i avtalet om portföljförvaltning, och kundens portfölj som helhet bör återspegla denna överenskomna investeringsstrategi. När en leverantör av kryptotillgångstjänster genomför en lämplighetsbedömning där kundens portfölj betraktas som helhet inom ramen för rådgivningen om kryptotillgångar innebär det å ena sidan att kundens kunskapsnivå och erfarenhet bör bedömas med avseende på varje kryptotillgång och risker med den tillhörande transaktionen. Å andra sidan, när det gäller kundens finansiella situation och investeringsmål, kan lämplighetsbedömningen i fråga om produktens och transaktionens effekter göras utifrån kundens portfölj.
84. När en leverantör av kryptotillgångstjänster genomför en lämplighetsbedömning där kundens portfölj betraktas som helhet bör leverantören säkerställa en lämplig grad av diversifiering inom kundens portfölj, med hänsyn till kundportföljens exponering mot olika finansiella risker (geografisk exponering, valutaexponering osv.). Leverantörer av kryptotillgångstjänster bör vara särskilt försiktiga när det gäller kreditrisk. Exponering av kundens portfölj till en enda utgivare eller till utgivare som ingår i samma koncern bör ägnas särskild uppmärksamhet. Skälet är att om en kunds portfölj är koncentrerad till produkter som utfärdats av ett enda företag (eller företag inom samma koncern) kan kunden förlora upp till hela sin investering om detta företag fallerar.

85. För att säkerställa att en lämplighetsbedömning som sker genom automatiserade verktyg är konsekvent (även om interaktionen med kunderna inte sker genom automatiserade system) bör leverantörer av kryptotillgångstjänster regelbundet övervaka och testa de algoritmer som utgör grund för lämpligheten av de transaktioner som rekommenderas eller genomförs för kunders räkning. Vid fastställandet av sådana algoritmer bör leverantörerna ta hänsyn till arten och egenskaperna hos de kryptotillgångar och tjänster som ingår i deras erbjudande till kunderna. I synnerhet bör leverantörerna åtminstone göra följande:
- Upprätta en lämplig dokumentation av systemets utformning, som tydligt anger syftet, omfattningen och utformningen av algoritmerna. Beslutsscheman eller beslutsregler bör i förekommande fall ingå i denna dokumentation.
 - Ha en dokumenterad teststrategi som förklarar omfattningen av testning av algoritmer. Detta bör omfatta testplaner, testfall, testresultat, problemlösning (i förekommande fall) och slutttestresultat.
 - Ha lämpliga policyer och förfaranden för att hantera eventuella ändringar i en algoritm, inklusive att övervaka och föra register över alla sådana ändringar. Detta inkluderar säkerhetsarrangemang för att övervaka och förhindra obehörig åtkomst till algoritmen.
 - Se över och uppdatera algoritmer för att säkerställa att de återspeglar alla relevanta förändringar (t.ex. marknadsförändringar och förändringar i tillämplig lagstiftning) som kan påverka deras effektivitet.
 - Ha policyer och förfaranden som gör det möjligt att upptäcka ett eventuellt fel i algoritmen och att ta itu med det på ett lämpligt sätt, inklusive bland annat att avbryta tillhandahållandet av rådgivning om det är sannolikt att det felet leder till ett olämpligt råd och/eller strider mot relevanta lagar/bestämmelser.
 - Ha adekvata resurser, inklusive mänskliga och tekniska resurser, för att övervaka och kontrollera algoritmernas prestanda genom en lämplig och snabb översyn av de råd som ges.
 - Ha en lämplig intern process för godkännande för att säkerställa att de ovannämnda stegen har följts.
86. När rådgivning om kryptotillgångar eller portföljförvaltning av kryptotillgångar helt eller delvis tillhandahålls genom ett automatiserat eller halvautomatiserat system bör ansvaret för att göra lämplighetsbedömningen ligga hos den leverantör av kryptotillgångstjänster som tillhandahåller tjänsten och får inte minskas genom användning av ett elektroniskt system för att ge en personlig rekommendation eller ta ett beslut att handla.

5.9 Likvärdiga produkters kostnad och komplexitet (riktlinje 9)

Relevant lagstiftning: artikel 81.1, 81.10 och 81.12 i MiCA-förordningen.

87. Policyer och förfaranden avseende lämplighet bör säkerställa att en noggrann bedömning av de möjliga alternativa kryptotillgångarna och kryptotillgångstjänsterna genomförs, med hänsyn till produkternas kostnad och komplexitet, innan en leverantör av kryptotillgångstjänster fattar beslut om den eller de kryptotillgångar som kommer att rekommenderas eller investeras i den portfölj som förvaltas för kundens räkning.
88. Leverantörer av kryptotillgångstjänster bör ha en rutin för att, med hänsyn till typen av tjänst, leverantörens affärsmodell och den typ av kryptotillgångar som tillhandahålls, bedöma tillgängliga kryptotillgångar som är "likvärdiga" när det gäller deras förmåga att uppfylla kundens behov och anpassa sig till kundens omständigheter, såsom kryptotillgångar med liknande kunder och risk- och avkastningsprofil.
89. När leverantörer av kryptotillgångstjänster överväger kostnadsfaktorn bör de beakta alla kostnader och avgifter som omfattas av de relevanta bestämmelserna i artikel 81.4 i MiCA-förordningen. När det gäller komplexiteten bör leverantörer av kryptotillgångstjänster ta hänsyn till de kriterier som anges ovan i riktlinje 7. För leverantörer av kryptotillgångstjänster med ett begränsat utbud av kryptotillgångar eller för dem som rekommenderar en enda typ av kryptotillgångar, där bedömningen av "likvärdiga" kryptotillgångar kan vara begränsad, är det viktigt att kunderna görs fullt medvetna om sådana omständigheter. I detta sammanhang är det särskilt viktigt att kunderna tillhandahålls lämpliga upplysningar om hur pass begränsat utbudet av de kryptotillgångar som erbjuds är, i enlighet med artikel 81.2 b i MiCA-förordningen¹⁰.
90. Om en leverantör av kryptotillgångstjänster använder allmänna portföljstrategier eller standardiserade investeringsförslag som gäller för olika kunder med samma investeringsprofil (enligt fastställande av leverantören) skulle bedömningen av kostnaden och komplexiteten avseende "likvärdiga" kryptotillgångar kunna göras på en högre nivå, centralt, (till exempel inom en investeringskommitté eller någon annan kommitté som fastställer allmänna portföljstrategier eller standardiserade investeringsförslag). Leverantören av kryptotillgångstjänster är dock fortfarande skyldig att säkerställa att de kryptotillgångar som väljs ut är lämpliga och uppfyller profilen för varje enskild kund.
91. Leverantörer av kryptotillgångstjänster bör kunna motivera om en dyrare eller mer komplex kryptotillgång väljs eller rekommenderas i stället för en likvärdig kryptotillgång, med hänsyn till att ytterligare kriterier också kan övervägas för urval av produkter inom ramen för rådgivning om kryptotillgångar eller portföljförvaltning (till exempel portföljens diversifiering, likviditet eller risknivå). Leverantörer av kryptotillgångstjänster bör dokumentera och föra register över dessa beslut eftersom besluten bör ägnas särskild

¹⁰ I enlighet med MiCA-förordningen förväntas leverantörer av kryptotillgångstjänster därför inte beakta hela spektrumet av möjliga alternativa kryptotillgångar som finns på marknaden för att följa riktlinje 7.

uppmärksamhet av leverantörens kontrollfunktioner. Respektive dokumentation bör bli föremål för interna granskningar. Vid tillhandahållande av rådgivning om kryptotillgångar skulle leverantörerna, av vissa särskilda välmotiverade skäl, också kunna besluta att upplysa kunden om beslutet att välja den dyrare och mer komplexa kryptotillgången.

5.10 Kostnader och fördelar vid byte av investering (riktlinje 10)

Relevant lagstiftning: artikel 81.1, 81.10 och 81.12 i MiCA-förordningen.

92. Som en del av sina policyer och förfaranden för lämplighetsbedömningen bör en leverantör av kryptotillgångstjänster analysera kostnaderna och fördelarna vid ett byte så att leverantören på ett rimligt sätt kan visa att de förväntade fördelarna med ett byte är större än kostnaderna.
93. Enligt denna riktlinje skulle investeringsbeslut som återvikning av en portfölj under förvaltning, vid användningen av en "passiv strategi" för att efterlikna ett index (enligt överenskommelse med kunden), normalt inte betraktas som ett byte. För att undvika tvekel skulle varje transaktion utan dessa trösklar betraktas som ett byte.
94. Leverantörer av kryptotillgångstjänster bör beakta all nödvändig information för att kunna utföra en kostnads-nyttoanalys av bytet, dvs. en bedömning av fördelarna och nackdelarna med de nya kryptotillgångar som övervägs. När leverantörer av kryptotillgångstjänster överväger kostnadsfaktorn bör de beakta alla kostnader och avgifter som omfattas av de relevanta bestämmelserna i artikel 81.4 i MiCA-förordningen. I detta sammanhang skulle både monetära och icke-monetära faktorer rörande kostnader och fördelar kunna vara relevanta. Dessa kan exempelvis inkludera följande:
 - Den förväntade nettoavkastningen av den föreslagna alternativa transaktionen (som även omfattar möjliga direkta kostnader som kunden måste betala) i jämförelse med den förväntade nettoavkastningen av den befintliga investeringen (vilken även bör omfatta eventuella kostnader som kunden kan tvingas betala för att avyttra kryptotillgången i sin portfölj).
 - Förändringar vad gäller kundens omständigheter och behov, som kan vara orsaken till att man överväger ett byte, t.ex. behovet av likvida medel på kort sikt för en oväntad eller oplanerad familjeangelägenhet.
 - En förändring i kryptotillgångens egenskaper och/eller marknadsomständigheter som kan vara orsaken till ett byte i kundens portfölj, t.ex. om en kryptotillgång blir illikvid till följd av marknadstrender.
 - Fördelar för kundens portfölj som följer av ett byte, såsom i) en ökning av portföljens diversifiering (t.ex. geografiskt, när det gäller typ av kryptotillgång eller typ av utgivare), ii) en ökad balans mellan portföljens riskprofil och kundens

riskmål, iii) en ökning av portföljens likviditet, eller iv) en minskning av den allmänna kreditrisken i portföljen.

95. Vid rådgivning om kryptotillgångar bör den lämplighetsrapport¹¹ som leverantören av kryptotillgångstjänster måste tillhandahålla kunden innan transaktionen görs innehålla en tydlig förklaring av huruvida fördelarna med det rekommenderade bytet är större än kostnaderna.
96. Leverantörer av kryptotillgångstjänster bör även införa system och kontroller för att övervaka risken för kringgående av skyldigheten att bedöma kostnader och fördelar vid ett rekommenderat byte, exempelvis i en situation där ett råd att sälja en kryptotillgång följs av ett råd att köpa en annan kryptotillgång vid ett senare tillfälle (t.ex. några dagar senare), när de båda transaktionerna i själva verket var sammankopplade från början.
97. När en leverantör av kryptotillgångstjänster använder allmänna portföljstrategier eller standardiserade investeringsförslag som gäller för olika kunder med samma investeringsprofil (enligt fastställande av leverantören) skulle kostnads-nyttoanalysen vid ett byte kunna utföras på högre nivå än för varje enskild kund eller för varje enskild transaktion. Framför allt när ett byte beslutas centralt, t.ex. inom en investeringskommitté eller någon annan kommitté som fastställer allmänna portföljstrategier eller standardiserade investeringsförslag, skulle kostnads-nyttoanalysen kunna utföras av den kommittén. Om ett beslut kring byte fattas centralt skulle den kostnads-nyttoanalys som utförs på den nivån i regel kunna tillämpas på alla jämförbara kundportföljer så att leverantören inte behöver göra en bedömning för varje enskild kund. I en sådan situation skulle leverantören genom den berörda kommittén även kunna fastställa orsaken till att ett beslutat byte inte utförs för vissa kunder. Även om kostnads-nyttoanalysen skulle kunna utföras på högre nivå i sådana situationer bör leverantören ändå ha infört lämpliga kontroller för att se till att vissa kunder inte har specifika egenskaper som kräver en mer diskret analys.
98. Om en portföljförvaltare har kommit överens om ett mer anpassat avtal och en mer anpassad investeringsstrategi med en kund på grund av kundens specifika investeringsbehov bör en kostnads-nyttoanalys göras av bytet för den enskilda kunden, i motsats till vad som anges ovan.
99. Utan hinder av det ovanstående gäller att om en portföljförvaltare anser att en portföljs sammansättning eller parametrar bör ändras på ett sätt som inte tillåts inom ramen för avtalet med kunden bör portföljförvaltaren diskutera detta med kunden och granska eller genomföra en ny lämplighetsbedömning för att komma överens om ett nytt avtal.

¹¹ Den lämplighetsrapport som avses i artikel 81.13 i MiCA-förordningen.

5.11 Personalens kvalifikationer (riktlinje 11)¹²

Relevant lagstiftning: artiklarna 68.5 och 81.7 i MiCA-förordningen.

100. Leverantörer av kryptotillgångstjänster ska se till att anställda som är involverade i viktiga aspekter av lämplighetsbedömningen har de färdigheter och kunskaper och den sakkunskap som krävs i fråga om kryptotillgångar och kryptotillgångstjänster.
101. Det är viktigt att personalen förstår den funktion de fyller i lämplighetsbedömningen och att de har de färdigheter och kunskaper och den sakkunskap som krävs, inklusive tillräckliga kunskaper om relevanta rättsliga krav och förfaranden, för att kunna fullgöra sitt ansvar.
102. Personalen bör ha de kunskaper och färdigheter som krävs även när det gäller lämplighetsbedömningen. För detta ändamål bör leverantörer av kryptotillgångstjänster ge personalen lämplig utbildning.
103. Annan personal som inte har direkt kontakt med kunder men som på annat sätt deltar i lämplighetsbedömningen bör också ha de färdigheter och kunskaper och den sakkunskap som krävs beroende på deras roll vid lämplighetsbedömningen. Detta gäller t.ex. utarbetandet av frågeformulär, fastställandet av algoritmer som styr lämplighetsbedömningen eller andra aspekter som är nödvändiga för att genomföra lämplighetsbedömningen och kontrollera att lämplighetskraven efterlevs.
104. Vid användning av automatiserade verktyg (inklusive hybridverktyg) bör leverantörer av kryptotillgångstjänster säkerställa att den personal som arbetar med dessa verktyg
 - har en tillräcklig förståelse av den teknik och de algoritmer som används för tillhandahållandet av digital rådgivning (personalen bör framför allt förstå den logiska grunden, riskerna och reglerna avseende de bakomliggande algoritmerna för digital rådgivning), och
 - kan förstå och granska de digitala/automatiserade råd som algoritmerna genererar.

¹² I enlighet med sitt mandat enligt artikel 81.15 a i MiCA-förordningen kommer Esma vid ett senare tillfälle att utfärda mer allmänna riktlinjer om kriterierna för bedömning av kunskaper och kompetens i enlighet med artikel 81.7 i MiCA-förordningen.

6 Riktlinjer för formatet för den regelbundna rapporten för portföljförvaltning av kryptotillgångar

6.1 Varaktigt medium (riktlinje 1)

Relevant lagstiftning: artikel 81.14 i MiCA-förordningen.

105. Leverantörer av kryptotillgångstjänster bör förse sina kunder med den regelbundna rapport som föreskrivs i artikel 81.14 i MiCA-förordningen i ett elektroniskt format som också är ett varaktigt medium.
106. Ett sådant medium bör göra det möjligt för en kund att i) lagra den information som skickats till kunden personligen så att informationen kan komma åt i framtiden under en tidsperiod som är lämplig med hänsyn till avsikten med informationen, och ii) återskapa informationen i oförändrad form.

6.2 Tillgång till ett onlinesystem (riktlinje 2)

Relevant lagstiftning: artikel 81.14 i MiCA-förordningen.

107. Vid tillämpningen av artikel 81.14 andra stycket i MiCA-förordningen bör leverantörer av kryptotillgångstjänster säkerställa att
 - det onlinesystem som deras kunder har tillgång till uppfyller kraven för att betraktas som ett varaktigt medium,
 - kunden elektroniskt underrättas om var och hur det går att få tillgång till informationen (om t.ex. onlinesystemet är en webbplats bör kunden underrättas om webbplatsens adress och på vilken webbsida informationen finns tillgänglig),
 - kunden underrättas när en ny regelbunden rapport görs tillgänglig, och
 - informationen är ständigt tillgänglig via onlinesystemet under så lång tid som kunden rimligtvis kan behöva för att kontrollera den.

6.3 Innehållet i den regelbundna rapporten (riktlinje 3)

Relevant lagstiftning: artikel 81.14 i MiCA-förordningen.

108. För att säkerställa att kunderna får en rättvisande och välavvägd översikt över verksamheten, över portföljens utveckling och över hur den verksamhet som bedrivits motsvarar kundens preferenser och mål samt uppdaterad information om lämplighetsbedömningen under rapporteringsperioden, bör den regelbundna rapporten åtminstone innehålla följande:
- En redogörelse för portföljens innehåll och värdering, inbegripet uppgifter om varje kryptotillgång, dess marknadsvärde eller, om marknadsvärdet inte är tillgängligt, dess verkliga värde samt kassabehållningen – för samtliga i början och i slutet av rapporteringsperioden.
 - Portföljens utveckling under rapporteringsperioden, inbegripet eventuella token som erhållits kostnadsfritt för kontinuiteten i driften av konsensusmekanismer för blockkedjor som bevis på arbete och bevis på insats (stakingbelöningar).
 - Den totala summan av avgifter under rapporteringsperioden, inklusive en specifikation av åtminstone de totala förvaltningsavgifterna och de totala kostnaderna i samband med utförandet, och, i förekommande fall, en uppgift om att en mer detaljerad fördelning kan tillhandahållas på begäran.
 - En jämförelse av utvecklingen under den period som omfattas av redogörelsen med det referensvärde för utvecklingen (i förekommande fall) som överenskommit mellan leverantören av kryptotillgångstjänster och kunden.
 - För varje transaktion som utförts under perioden, de viktigaste uppgifterna om den relevanta transaktionen.
 - En förklaring av hur verksamheten eller bristen på verksamhet motsvarar kundens preferenser, mål och andra egenskaper.
109. Leverantörer av kryptotillgångstjänster bör även ange datumet för den senaste lämplighetsbedömningen eller översynen av denna och, i förekommande fall, på vilken grund den senast uppdaterades (t.ex. ny information från kunden som medför en ändring av kundens profil eller nya kriterier som tillämpas av leverantören).